

PREEK KRIJTBURG ZONDAG, 30 AUGUSTUS 2020
over Mattheus 16, 21 – 27. Gregory Brenninkmeijer SJ

Het is wel erg jammer, beste vriendinnen en vrienden, dat we zondags nooit eens een paar hoofdstukken van het evangelie in hun geheel lezen. Alleen op Palmzondag horen we het hele lijdensverhaal achter elkaar voorlezen en kunnen we ervaren hoe indrukwekkend dat is. Dan worden we meegenomen door het verhaal en realiseren we ons wie Jezus eigenlijk is. Maar gewoonlijk horen we maar korte stukjes, fragmenten van een veel groter verhaal. Dan wordt het bijna onmogelijk om te begrijpen waar het om gaat.

Neem nou het evangelie van vandaag. Een vreemd verhaal. Jezus vertelt zijn leerlingen dat hij bestemd is om zwaar te lijden onder de handen van de oudsten en hoge priesters van het volk. Waarom moest Hij dat nu zo plotseling vertellen? En waarom moest hij zo hard uithalen tegen Petrus, die geschrokken protesteert? Als we nu het hele 16de hoofdstuk van Mattheus hadden gelezen in plaats van een paar verzen, dan zou dat veel helderder geweest zijn. Nu hoop ik maar dat u zich het evangelie van vorige zondag nog herinnert, want die twee evangeliën vormen eigenlijk één geheel. Laten we nog even terugkijken.

Jezus probeerde zijn leerlingen te doen begrijpen wie Hij werkelijk is. Hij deed dat niet zozeer met woorden, want ze hadden nooit kunnen verstaan wat Hij bedoelde. Ze zouden zijn woorden zeker fout geïnterpreteerd hebben. Hij onderwees zijn leerlingen via ervaringen. Nadat Hij ze gezegend had liet Hij hen vijf broden en twee vissen uitdelen aan 5000 mensen. En toen ze bemerkten dat ze nog over hielden ervoeren ze aan den lijve Gods grenzenloze liefde voor de mensen die door Jezus tastbaar werd. Meteen daarna liet Jezus zijn leerlingen in de boot naar de overkant varen terwijl hijzelf achterbleef om te bidden. Maar een storm stak op die hun boot dreigde te doen zinken. En toen zij de dood in de ogen keken kwam Jezus over het water naar hen toe. Eenmaal bij hen in de boot legde Hij de wind het zwijgen op en de leerlingen, totaal verbijsterd door wat ze ervaren hadden, riepen uit: U bent de Zoon van God!

Op die manier onderwees Jezus zijn leerlingen. Met woorden had Hij dat nooit kunnen doen. En omdat Hij wilde horen of zij Hem inderdaad hadden begrepen en of zij nu werkelijk wisten wie Hij was, vroeg Hij hen op een goede dag: "Wie zeggen de mensen dat ik ben?" 'De mensen denken dat u een profeet bent zoals de grote profeten uit onze geschiedenis' antwoordden zij. Ja, dat snap ik, zei Jezus, maar jullie? Jullie hebben mij zoveel beter leren kennen dan de anderen, wie ben ik voor jullie? Toen zei Petrus, die zoals steeds de woordvoerder was van de groep: "Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God." En Jezus juicht. Ze hebben het begrepen. Nu zullen ze straks, als ik niet meer in hun midden ben, nu zullen ze waarachtig over mij kunnen getuigen. Dit geloof is de basis waarop zij kunnen bouwen.

Maar hebben ze het werkelijk wel begrepen? Hebben zij werkelijk gesnapt wat het zeggen wil dat Jezus door zijn hemelse Vader gezonden is om de wereld en de mensheid te redden? Of koesteren zij in hun diepste binnenste de verwachting dat zijn verhaal straks een menselijke succesverhaal zal worden waarin zij hun rol zullen spelen en zullen delen in zijn glorie? Het is tegen deze achtergrond dat Jezus hen nu vertelt, in ondubbelzinnige bewoordingen, wat Hem te wachten staat: "We gaan naar Jeruzalem. Daar zullen de oudsten

en hogepriesters mij doen lijden en ter dood brengen. Maar op de derde dag zal ik verrijzen."

Toen werd het duidelijk dat de twaalf absoluut niet op zo een bericht waren voorbereid. Petrus protesteert: "Dat kan niet gebeuren, mag niet gebeuren. Dat zou totaal verkeerd zijn!" En inderdaad, met wereldse, menselijke ogen bekeken zou dat totaal verkeerd zijn. Maar Gods perspectief is niet ons perspectief en Jezus ziet in het protest van Petrus de Satan aan het werk, die Hem wil tegen houden. En Hij confronteert in Petrus de Satan: "Ga weg! Satan, loop me niet voor de voeten! Mijn weg is de weg van God en niet de weg van de wereld. Je hebt nog steeds niet begrepen wie Ik ben....! In het evangelie van Mattheus zegt Jezus vier keer tegen zijn leerlingen dat hem lijden en dood wachten in Jeruzalem. Iedere keer verzetten de leerlingen zich hier tegen en botst Jezus op tegen hun onbegrip. De vierde keer, als Petrus overmoedig uitroept: "Ook al zullen allen zich aan U ergeren, ik nooit!" dan voorspelt Jezus hem: "Nog deze nacht, voordat er een haan kraait, zul je Mij drie keer verloochenen."

Vorige week, dat zult u zich herinneren, heeft Jezus Petrus na diens geloofsbelijdenis 'een rots' genoemd, waarop Hij zijn kerk zou bouwen. Was dat een vegissing? Was dat een ondoordachte uitspraak van Jezus? Geenszins. Wederom lijkt het in menselijk en werelds perspectief alsof Jezus de totaal verkeerde figuur heeft gekozen. Maar doorheen heel het evangelie wordt het duidelijk dat God en Zijn Messias niet op zoek waren naar een groep super-helden, een onoverwinnelijk A-team. Jezus bracht een groep menselijke mensen bij elkaar, mensen zoals u en ik. Ja, Hij noemde Petrus de rots, niet vanwege zijn rotsvaste karakter en grootse talenten, maar vanwege zijn rotsvaste geloof en onvoorwaardelijke liefde. En ja, hij noemde Petrus Satan. Niet omdat hij slecht is of zijn tegenstander, maar omdat hij zwak was en gemakkelijk te bekoren met de ijdelheden van de wereld, net als ieder van ons.

In het evangelie van vandaag wordt duidelijk dat het Petrusambt gehuld is in menselijke zwakheid. De geschiedenis van de kerk en van de pausen is een doorlopend bewijs van menselijke kracht en zwakte, van moed en van tekorten. Heiligen en zondaars hebben de stoel van Petrus bekleed. Satan heeft altijd weer geprobeerd om pausen van de weg van God weg te lokken door hen te bekoren met macht en aanzien, met wereldse eer en succes. Maar de rots waarop de kerk is gebouwd is het geloof dat Petrus heeft verkondigd: "U, Jezus, U bent de Christus, de Zoon van de levende God! U hebt woorden van eeuwig leven. Tot wie zouden wij anders gaan?" Dat is ons geloof. Op Hem hebben wij ons vertrouwen gesteld. Dat geloof heeft, door alle veranderingen van de eeuwen heen, stand gehouden. Dat geloof verkondigen wij tot op de dag van vandaag terwijl we ons maar al te zeer bewust zijn dat we die schat bewaren in zwakke en breekbare vaten. Amen.